

Aan het College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Zwolle, 8 mei 2017

Onderwerp: Advies Participatieraad Lokaal gezondheidsbeleid
"Samen naar een gezonder Zwolle"

Geacht College,

U heeft ons gevraagd advies uit te brengen over de Nota Samen naar een gezonder Zwolle. Aan dat verzoek voldoen wij graag.

Allereerst willen we u bedanken voor de intensieve wijze waarop u de Participatieraad heeft betrokken in het voortraject. We zijn uitgenodigd voor de kick off bijeenkomst, hebben een presentatie gehad in onze vergadering van december 2016 en hebben in januari 2017 in kleiner verband met mevrouw Slagman en mevrouw Schoot Uiterkamp verder gesproken aan de hand van enkele dilemma's.

We beginnen ons advies met enkele algemene opmerkingen. Daarna gaan we per bladzijde op de inhoud van de nota in.

We vinden het positief dat u lokaal gezondheidsbeleid niet als een op zichzelf staand onderwerp benadert, maar dit plaatst in een maatschappelijke context. Het is daarbij een beknopt en over het algemeen goed leesbaar stuk geworden. We vinden dat u een prettige (online) vorm gevonden heeft voor de nota. Wie enkel geïnteresseerd is in de kernboodschap leest de hoofdtekst, de lezer die extra informatie wil, wordt door middel van doorklikken op zijn of haar wenken bediend.

We missen in het stuk een terugblik op de resultaten vanuit het vorige beleid. Wat heeft het opgeleverd? Wat waren concrete doelstellingen en in hoeverre zijn deze al dan niet gerealiseerd?

In de huidige nota vinden we de doelstellingen onvoldoende concreet benoemd. Vaak worden intenties aangeduid met de term doelstellingen. We adviseren u de doelen concreter te maken.

Specifieke opmerkingen

Op bladzijde 3 lezen we dat u binnen het netwerk Zwolle Gezonde Stad actief inzet op het bevorderen van een gezonde leefstijl en leefomgeving van de inwoners van Zwolle. Het netwerk is nu beperkt tot de wijken Holtenbroek, Diezerpoort, Aa-landen, Zwolle-Zuid en Pierik. We adviseren u dit netwerk zo snel mogelijk uit te breiden over de totale stad.

Het verheugd ons te lezen dat u preventie en zorg beter op elkaar gaat afstemmen. We vinden dit een waardevol uitgangspunt.

We maken een kleine opmerking over het gebruik van de termen asielzoekers en statushouders op bladzijde 3. Asielzoekers zijn woonachtig in een asielzoekerscentrum. Omdat er in Zwolle geen asielzoekerscentrum

is, kent Zwolle alleen statushouders. We adviseren u op deze bladzijde de term Zwollenaren met een niet-Westerse achtergrond te gebruiken.

De visie van Huber op gezondheid (bladzijde 4) die u kiest, vinden wij een goed uitgangspunt voor de nota. Gezondheid is niet de afwezigheid van ziekte maar het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.

De andere aspecten van gezondheid van Huber komen in de uitwerking onvoldoende terug. Een voorbeeld daarvan is eenzaamheid, terwijl uit onderzoek bekend is hoe groot het effect daarvan is op gezondheid en welbevinden.

We onderschrijven het feit dat er in de nota veel aandacht is voor het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Graag lezen we in de nota meer over hoe u die verschillen wilt gaan verkleinen.

De speerpunten in het beleid die u op pagina 4 noemt, beoordelen we als prima.

Bij speerpunt 1 (het bevorderen van een gezonde leefstijl) adviseren we, naast instellingen voor ouderen, ook instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking en inwoners van GGZ-instellingen te betrekken. Ook voor hen is voldoende bewegen, gezonde voeding en verantwoord alcoholgebruik niet vanzelfsprekend maar wel van vitaal belang.

Er is naar ons idee nog een slag te maken door in te zetten op het gebruik van bestaande voorzieningen in de wijk, bijvoorbeeld een beweegtuin.

Bij speerpunt 2 (het bevorderen van de gezondheidsvaardigheden van de inwoners van Zwolle) adviseren we u ook een budget beschikbaar te stellen waaruit individuele financiële bijdragen voor (het bewegen van) ouderen betaald kunnen worden. Dit naar analogie van het Jeugdsportfonds.

De gemeente Zwolle werkt momenteel aan de doorontwikkeling dagbesteding. We adviseren u, vanuit integraal beleid, ook te kijken hoe u bewegen bij dagopvang en dagbehandeling een betere positie kunt geven.

In ons uitgebrachte advies over het Actieplan Versimpelen merkten we op dat de communicatie van de gemeente Zwolle richting haar inwoners vooral schriftelijk is. We zien dat in deze nota opnieuw terug. We adviseren u een breder palet aan communicatiemiddelen in te zetten. Temeer omdat voorlichting vaak een belangrijk onderdeel is bij het verkleinen van gezondheidsverschillen.

Een groot deel van de Zwollenaren met een niet-Westerse achtergrond is de Nederlandse taal (nog) onvoldoende machtig om uw brieven te kunnen lezen.

We adviseren u in uw beleid aandacht te hebben voor het culturele aspect van waaruit mensen iets doen en daarbij aan te sluiten. In sommige culturen is het bijvoorbeeld *not done* om als vrouw slank te zijn of veel te bewegen. Bij andere culturen bestaat er meer aanleg voor bijvoorbeeld diabetes vanuit eetgewoonten en leefstijl.

Is er binnen reguliere sportverenigingen voldoende aandacht voor sporten en bewegen door chronisch zieken en gehandicapten?

Bij speerpunt 3 (het verbinden van preventie, welzijn en zorg) adviseren we u om ook bij het verstrekken van WMO-voorzieningen het aspect sport en bewegen te betrekken. Het verstrekken van een driewieler aan iemand met een evenwichtsstoornis kan voor hem of haar het verschil zijn tussen 'niets doen' of bewegen. We horen nog wel eens dat er 'moeilijk' wordt het gedaan bij het verstrekken van deze of andere voorzieningen.

We maken in dit verband graag een opmerking over de vaccinatie van allochtone kinderen. Statushouders zijn niet zelden het vaccinatieboekje kwijt geraakt. Het is van belang de vaccinatie van kinderen van statushouders die later Nederland binnen komen zorgvuldig uit te voeren zodat het niet tot dubbelingen in vaccinaties leidt. We vragen u aandacht voor het goed afstemmen van het Nederlandse vaccinatieprogramma op dat van het land van herkomst.

Ook bij dit, op zich goede, speerpunt missen we antwoorden op vragen als: Wat gaan we doen? Hoe gaan we dat doen? Op welke termijn en met wie?

Bij speerpunt 4 (inzetten op veerkracht van onze inwoners) adviseren we u, vanuit de wijk, meer in te zetten op het bereiken van mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en GGZ-cliënten. Hierbij denken we aan laagdrempelig bewegen middels wandelen of fietsen. We vinden het belangrijk dat professionals zich ervan bewust zijn dat het belangrijk is om te bewegen.

Ook bij dit speerpunt adviseren we u de doelen concreter te omschrijven: Wat wilt u bereiken, hoe en binnen welke termijn? Dit geldt eveneens voor de doelen bij de speerpunten 5 en 6.

Zijn bij de derde doelstelling (het implementeren van het programma Vitaliteit en Veiligheid voor Senioren, VVVS) ook het COSBO, het Rode Kruis en eventueel andere vrijwilligersorganisaties betrokken? Wat houdt VVVS in Zwolle in?

Bij speerpunt 5 (inzetten op een gezonde fysieke leefomgeving) hebben we twee vragen:

- Bij dit speerpunt is de samenwerking tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen cruciaal. Hoe is daarbij de samenwerking met de gemeentelijke afdeling Bouwen en Wonen vorm gegeven?
- Wie neemt het initiatief bij het inrichten van de directe leefomgeving? Hoe worden de diverse belanghebbende afdelingen betrokken?

We adviseren u, naast dat vastgelegd is hoe de GGD adviseert binnen de besluitvorming over omgevingswet en omgevingsvisie, ook andere organisaties zoals bijvoorbeeld het Platform Toegankelijk Zwolle te noemen en te betrekken.

Bij speerpunt 6 (werken aan gezondheid doen we samen en integraal) adviseren we u de beweging Zwolle Gezonde Stad nog meer te promoten. We zijn enthousiast over deze beweging waaraan zowel publieke als private partijen een bijdrage leveren.

We adviseren u bij de uitvoering van het beleid ook het Cluster GGZ, de mantelzorgadviesraad, het COSBO en andere organisaties te betrekken.

Afsluitend geven we u in overweging binnen de gemeentelijke collectieve zorgverzekering meer in te zetten op preventie en op beweging.

Mocht dit advies u aanleiding geven tot vragen, dan zijn wij graag bereid hierop een toelichting te geven.

Hoogachtend,

Mevrouw Rabia Madarun

Voorzitter Participatieraad Zwolle